

Rapport

Datum: 4 mei 2007

Rapportnummer: 2007/085

Klacht

Verzoekster klaagt over de wijze waarop een politieambtenaar van het regionale politiekorps Gelderland-Midden haar heeft bejegend. Zij klaagt er met name over dat die politieambtenaar:

- zich agressief tegen haar heeft opgesteld door op 28 oktober 2004 tegen de deur van haar woning te trappen;
- haar op 29 oktober 2004 heeft aangehouden wegens het doen van een valse aangifte van vernieling (van haar deur) door de betrokken politieambtenaar.

Beoordeling

Algemeen

1. Vanaf 2003 ging verzoekster om met K., die wel eens van huis wegliep en dan bij verzoekster verbleef. Zo ook op 28 oktober 2004. Op die dag kreeg verzoekster bezoek van de ambtenaren D. en V. van het regionale politiekorps Gelderland-Midden, die K. verzochten om met hen mee te gaan.

Op 29 oktober 2004 ging verzoekster naar het politiebureau om haar beklag te doen over de wijze waarop politieambtenaar D. zich de dag daarvoor bij haar woning had gedragen. Zij deed hierbij aangifte van vernieling (van haar deur) door politieambtenaar D. D. hield verzoekster hierop aan wegens het doen van een valse aangifte.

Op 9 augustus 2005 werd verzoekster door de politierechter te Arnhem vrijgesproken, omdat het ten laste gelegde feit niet wettig en overtuigend kon worden bewezen. Politieambtenaar D. is verder niet vervolgd naar aanleiding van de aangifte van vernieling tegen hem.

2. Verzoekster klaagt over de wijze waarop politieambtenaar D. haar heeft bejegend.

I. Ten aanzien van het trappen tegen de deur

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt er in de eerste plaats over dat de politieambtenaar zich agressief tegen haar heeft opgesteld door op 28 oktober 2004 tegen de deur van haar woning te trappen.

2. De korpsbeheerder achtte de klacht ongegrond, en stuurde ter zake opgemaakte processen-verbaal, mutaties en rapportages toe.

3. In een door politieambtenaar H. opgemaakte mutatie van 28 oktober 2004 staat onder meer dat de politie die dag was benaderd door de vader van K., met de mededeling dat K. haar vader had gebeld dat zij in de woning van verzoekster was en niet weg mocht van haar.

4. In een op 22 november 2004 door politieambtenaar D. opgemaakte mutatie komt onder meer naar voren dat D. op 28 oktober 2004 hoorde dat er problemen bij de woning van verzoekster zouden zijn, omdat daar een meisje tegen haar wil zou worden vastgehouden. Het was D. bekend dat verzoekster steeds een jonge vrouw lastig viel, genaamd K. Van de meldkamer hoorde D. dat K. haar vader zou hebben gebeld dat zij tegen haar wil werd vastgehouden in de woning van verzoekster. D. ging vervolgens met zijn collega V. ter plaatse waar hij aanbelde bij verzoeksters woning. Er werd niet opengedaan, maar door het raam was te zien dat twee personen aanwezig waren. Hierop bonsde D. met zijn vuist verschillende keren op de deur, waarbij hij riep: "Politie, opendoen". Nadat hij drie keer op deze wijze op de deur had gebonkt, deed verzoekster open. D. had absoluut geen voordeur of deurposten vernield dan wel beschadigd, aldus D.

5. Uit een op 29 oktober 2004 door politieambtenaar F. opgemaakt proces-verbaal van verhoor van verzoekster wegens het doen van valse aangifte blijkt dat verzoekster had verklaard dat er op 28 oktober 2004 werd aangebeld op een manier dat het leek of er brand was, heel paniekerig. Verzoekster had de hoorn gepakt om te vragen wie er voor de deur stond, maar zij hoorde vervolgens niets. Verzoekster was rustig, maar K. was erg bang. K. wilde niet dat verzoekster opendeed, omdat zij bang was dat het een of andere gek was. Nog geen vijf minuten later werd er op de deur geramd. Er werd niet geklopt, maar verzoekster had het gevoel dat er op de deur werd getrapt. Het ging echt heel hard. Verzoekster dacht dat de deur eruit ging. Uiteindelijk deed verzoekster de deur open. Toen de politie weg was, zag verzoekster dat de lak van de deur was beschadigd en dat de deur een beetje was ontzet, waardoor hij niet meer goed dicht ging, aldus de verklaring van verzoekster.

6. In een proces-verbaal van 21 september 2006, dat D. had opgemaakt naar aanleiding van het schrijven van de Nationale ombudsman, stelt D. nadrukkelijk dat hij niet tegen de voordeur van verzoekster had getrapt. De daarmee samenhangende beschuldiging dat hij agressief tegen verzoekster zou zijn geweest, wijst hij met kracht en resoluut van de hand. Als verzoekster bedoelde dat stevig kloppen op de deur (nadat er na diverse keren bellen dan wel langdurig bellen niet werd opengedaan), als agressieve opstelling werd gezien, dan vernam hij dat graag, aldus D.

Beoordeling

7. Het evenredigheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel.

Dit beginsel brengt mee dat de uitoefening van geweld door een politieambtenaar moet voldoen aan vereisten van subsidiariteit en proportionaliteit. Dit betekent dat de geweldsuitoefening noodzakelijk moet zijn en een minder ingrijpend middel niet voorhanden is.

8. Tijdens het onderzoek is komen vast te staan dat politieambtenaar D. zich op 28 oktober 2004 naar de woning van verzoekster heeft begeven naar aanleiding van een melding van de vader van K. K. zou hier tegen haar wil worden vastgehouden. Ook is komen vast te staan dat D. heeft aangebeld en dat verzoekster in eerste instantie niet heeft opengedaan. Vervolgens staan de lezingen van verzoekster en politieambtenaar D. lijnrecht tegenover elkaar.

Nu verzoekster het trappen tegen de deur niet heeft gezien maar heeft gezegd dat het leek alsof tegen de deur werd getrapt, en tijdens het onderzoek de schade aan de deur verder niet heeft aangetoond, is niet aannemelijk dat D. daadwerkelijk tegen de deur heeft getrapt. Wel kan het zo zijn dat het bonzen op de deur agressief is overgekomen. Deze gedraging is echter niet af te keuren nu er een melding was dat een persoon ongewild in de woning werd opgehouden en verzoekster na het aanbellen niet opendeed.

Hiermee is gehandeld conform het evenredigheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

II. Ten aanzien van het aanhouden wegens valse aangifte

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt er verder over dat de politieambtenaar haar op 29 oktober 2004 heeft aangehouden wegens het doen van een valse aangifte van vernieling (van haar deur) door de betrokken politieambtenaar.

2. De korpsbeheerder achtte deze klacht eveneens ongegrond, en stuurde ter zake opgemaakte processen-verbaal, mutaties en rapportages toe.

3. In een proces-verbaal van 21 september 2006, dat D. had opgemaakt naar aanleiding van het schrijven van de Nationale ombudsman, staat dat het correct is dat verzoekster is aangehouden vanwege het doen van een valse aangifte van vernieling van haar deur. . noch zijn collega V. hadden de deur ingetrapt. Daar verzoekster de volgende dag hiervan aangifte kwam doen en D. en V. zeker wisten dat dit niet was gebeurd, kon er gezien de feiten en omstandigheden worden geconcludeerd dat er een onjuiste dan wel valse aangifte was gedaan. Hierdoor stond de integriteit van de politie op het spel, aldus D.

Beoordeling

4. Het verbod van vooringenomenheid houdt in dat bestuursorganen zich actief opstellen om iedere vorm van een vooropgezette mening of de schijn van partijdigheid te vermijden. Het begrip onpartijdigheid heeft betrekking op de houding van bestuursorganen tegenover burgers en het onderwerp van de zaak. Die houding dient vrij te zijn van vooringenomenheid en vooroordeel. Ook de schijn van partijdigheid moet worden vermeden.

5. Uit het onderzoek is gebleken dat de politieambtenaar die verzoekster heeft aangehouden wegens het doen van valse aangifte, dezelfde ambtenaar is geweest tegen wie verzoekster de aangifte had gedaan. Door de aanhouding op deze wijze te laten plaatsvinden, heeft de politie op zijn minst de schijn van partijdigheid opgewekt. Aldus is gehandeld in strijd met het verbod van vooringenomenheid.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Gelderland-Midden is:

- gegrond ten aanzien van het aanhouden wegens valse aangifte, wegens strijd met het verbod van vooringenomenheid;
- en niet gegrond ten aanzien van het trappen tegen de deur.

Onderzoek

Op 2 maart 2006 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw L. te Arnhem, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Gelderland-Midden.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Midden (de burgemeester van Arnhem), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Midden verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd een politieambtenaar de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor strafrechtelijk politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Arnhem over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De genoemde hoofdofficier maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Tijdens het onderzoek kregen de korpsbeheerder en verzoekster de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De reactie van verzoekster gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen en/of aan te vullen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van verzoekster van 21 februari 2006 met bijlagen.

Brief van verzoekster van 30 mei 2006 met bijlagen.

Standpunt van de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Midden van 5 oktober 2006 met bijlagen, waaronder het proces-verbaal van verhoor van 29 oktober 2004, het proces-verbaal van 22 november 2004 en het proces-verbaal van 21 september 2006.

Brief van de regionale klachtencoördinator van het regionale politiekorps Gelderland-Midden van 10 oktober 2006 met bijlagen, waaronder de mutatie van 28 oktober 2004.

Reactie van politieambtenaar D. van het regionale politiekorps Gelderland-Midden van 10 oktober 2006.

Reactie van verzoekster van 6 november 2006.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Wetboek van Strafvordering (Sv)

Artikel 27, eerste lid

"1. Als verdachte wordt vóórdat de vervolging is aangevangen, aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan eenig strafbaar feit voortvloeit."

Dit artikel stelt aan de mate van verdenking niet de eis van een 'ernstig' vermoeden, maar eist wèl dat het vermoeden van schuld (het 'gedaan hebben') moet steunen op feiten of omstandigheden en dat dit vermoeden bovendien naar objectieve maatstaven gemeten 'redelijk' dient te zijn, dat wil zeggen "niet enkel in de oogen van den opsporingsambtenaar doch redelijk op zichzelf" (Memorie van Toelichting). Een redelijk vermoeden alleen op basis van subjectief inzicht is niet voldoende.

2. Artikel 53, eerste lid, Sv

"In geval van ontdekking op heeter daad is ieder bevoegd den verdachte aan te houden."